

Міністерство освіти і науки України
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Національний університет цивільного захисту України
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Головна школа пожежної служби Республіки Польща (м. Варшава)
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Державний податковий університет (м. Ірпінь)
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Дніпровський державний технічний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський університет імені Бориса Грінченка
Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Львівський національний університет імені Івана Франка
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Уманський національний університет садівництва
Університет митної справи та фінансів (м. Дніпро)
Фаховий коледж електронних приладів
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
Херсонська державна морська академія
Харківський національний університет імені В. М. Каразіна
ННІ «Інститут державного управління»
Черкаський державний технологічний університет
Черкаська медична академія
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Черкаське регіональне відділення Соціологічної Асоціації України

«ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС СУСПІЛЬНИХ ПРОБЛЕМ: МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, МАЙБУТНЄ»

***Матеріали Всеукраїнської наукової конференції
з міжнародною участю***

21 квітня 2022 р.

м. Черкаси

УДК 009
ББК 34.3

Рецензенти:

Лазуренко В. М. – заслужений працівник освіти України, д-р іст. наук, професор (*Черкаський державний технологічний університет*);

Гуржій О. І. – заслужений діяч науки і техніки України, д-р іст. наук, професор (*Інститут історії України НАН України*);

Головний редактор:

Чубіна Т. Д. – д-р іст. наук, професор, заслужений працівник освіти України

Відповідальний редактор:

Спіркіна О. О. – канд. іст. наук, доцент.

Редакційна колегія:

Вороновська Л. Г. – канд. філос. наук, доцент;

Дмитренко М. Й. – д-р філос. наук, професор;

Єремєєва Н. Ф. – канд. філол. наук, доцент;

Косяк С. М. – канд. іст. наук;

Кришталь А. О. – канд. пед. наук;

Ненько Ю. П. – д-р пед. наук, професор;

Усов Д. В. – д-р філос. наук, професор;

Федоренко Я. А. – д-р іст. наук, доцент;

Pawliszczy Dariusz – dr inż (Республіка Польща);

Telak Oksana – dr hab, prof (Республіка Польща);

Telak Jerzy – dr hab, prof (Республіка Польща).

Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. 21 квітня 2022 року, м. Черкаси. Черкаси: ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 294 с.

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету цивільного захисту
Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
(протокол №19 від 05.04.2022 р.)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому доступі
комісією з питань роботи із службовою інформацією в
Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
(протокол №3 від 19.04.2022 р.)*

© ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2022.

національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія:
педагогічні науки. Черкаси, 2009. Вип. 149. С. 57–59.

GENDER ASPECT OF SPEECH ACTS IN S. KINSELLA'S NOVEL «THE UNDOMESTIC GODDESS»

Pidvirna A.

*Scientific Supervisor – Tsapro G., PhD in Linguistics, Associate Professor
Borys Hrinchenko Kyiv University*

Society shapes gender roles according to its values and beliefs about individuals' roles, which are mostly based on their sex and society's expectations about differences between the sexes [2, 335]. Gender stereotypes, in the first place, deal with different types of men's/women's behavior and their self-presentation in society. General beliefs [3, 2] picture men as more active members of society and women, on the contrary, being more passive.

In the novel *Samantha Sweetings* is pictured as a workaholic attorney who is highly paid and who plans every step in her life. However, a preposterous mistake changes her life and she finds herself in the house of strangers working as a housekeeper, the position she actually knows next to nothing. In this way the protagonist performs two different gender roles. There are two completely different gender portraits of the main character in the book: the lawyer, which stereotypically corresponds to the male image, and the housekeeper, which respectively is associated with the female image.

The main character's speech in these two different roles differs greatly. We have studied her utterances using John Searle's Speech Act classification [4], which compiles Assertives (or Representatives), Directives, Expressives, Commissive and Declarations. In our research we have singled out for types of Speech acts used by the main character in the novel: assertive, directive, commissive and expressive speech acts.

Assertive Speech Acts. Samantha's communication at work is addressed to male colleagues and in order to correspond to the image of a professional lawyer she mainly uses Assertives or Representatives. The phrase «I know...» [1, 10–19] presents there is no doubt in her statements; «I need my watch» [1, 7] implies that her work life is busy and she cannot spend her time as she pleased; the emphatic «did» in «I did mention that I'm in a hurry» [1, 4] creates an image of her being persuasive and straightforward, although it can be suggested that this is a Directive speech act, making the addressee perform an action, in this case – let her leave immediately. Samantha's sentences are short and precise: «It's just a blip. I'm fine» [1, 6], they illustrate the character's busy lifestyle. The woman is extremely overloaded with assignments from her colleagues. Her respond to

the statement that she is a workaholic is a kind of denial of that fact: «I'm not a workaholic»... «I'm a lawyer! It's different!» [1, 9]. Assertives used by Samantha in the second part of the book where she is a housekeeper become longer still presenting the same implication of her thoughts: from short «I made it» [1, 37] to longer «This is my life. My life. ... I'm not losing this. I'm coming in. Now» [1, 77].

As the main character's life changes, the range of her interests as well as the emotional range becomes different. Samantha's Assertives vary from doubt in herself, fear, despair, courage to acknowledging some facts of her life, then acquiring faith and confidence in herself and knowing how to resist challenges that come by. By saying «I can make... um... toast» [1, 122] she claims to possess a minimum of culinary skills, almost thanking for the bin for bread being "helpfully marked Bread" [1, 63]. It is difficult for the main character to accept help, which can actually mean to lack enough professional skills, Samantha's denial phase as a housekeeper is not as continuous as in her previous job. Although Samantha accepts no help from the gardener at first, saying: «I do not need cleaning advice» [1, 107] or «I'm not tense and twitchy» [1, 138], she is courageous enough to embrace that she knows she cannot cook but she cannot give up either. In the end she learns how to accept help from others without feeling ashamed: « I'm so grateful. I don't know what I would have done without your help» [1, 129].

She uses modals of deduction «must» to show that «these must be the vegetables» [1, 155] and «could» to show her theoretical knowledge: «It could be a cabbage or a lettuce ... it could be an alien» [1, 115]; she has no idea about food and products. For that, Samantha has an explanation, as she «never really learned how to make meals» [1, 122], she is «not sure how to use the washing machine» [1, 129] and she «can't sew any buttons» [1, 129] and she can't hem either. Nevertheless, she proves herself to be a quick learner: «I'm a quick learner. ... And I'll work hard. I really, really want to do this» [1, 123]. With that being said, her attitude towards cooking changes; she cannot believe she is making gravy: «I cannot believe I'm making gravy. Making gravy» [1, 127] and cooking for her employers a whole dinner; she states that her appearance has changed as well: «I'm entranced by my reflection, by my new, glowing, caramel, honey self. I look alive. I look colorful» [1, 148], and she is never going to the way she looked before. Her choice affects her state: «I suppose I do feel different. I suppose I'm more relaxed these days. I take a sip of coffee and lean back in my chair, mulling it over. I enjoy life a bit more than I used to. I notice more than I used to» [1, 247], «I've learned a different way to live» [1, 276], «I love this life» [1, 279], «I'm happy in my job» [1, 270]. The main character transition shows that she can say «no», claiming that her own time and personal life is important. Once this realization occurs, she identifies herself with a housekeeper, not with a lawyer anymore. She claims that she is happy and she is enjoying this life in a way she has never done before. She likes cooking, and running a house, and picking berries from the garden. Furthermore, she does not experience much pressure any more: «I don't need to take paperwork

home»; «I can go to the pub, I can make weekend plans, I can go and sit in the garden for half an hour with my feet up»; «I don't need to have my Blackberry switched on twenty-four/seven». «I don't have that constant pressure anymore. I'm not stressed out» [1, 276].

Assertive speech acts represent Samantha's reality, describe her inner state, vividly picturing changes the main character goes through in the novel.

Directive Speech Acts.

Directives aim to make another person to do something the speaker wants. In that case, Samantha as a lawyer does not provide the reader with this type of speech acts, unlike her being the domestic help. Everything is reduced to the lawyer having no time and, for example, asking her masseuse to finish as soon as possible: «Can we get on with it?» [1, 6] or get distracted with her work for a moment: «Could I possibly send a quick e-mail?» [1, 6]. However, in the second case, Samantha asks politely, using «possibly» and more polite form «could».

Directives also comprise requesting, questioning and suggesting. There are no commands and orders from the character as a housekeeper. Her requests consist of polite «could» and «would»; she asks: «Could I possibly have a glass of water?» [1, 48] when she arrives at the Geiger's house, as well as: «Could I have some mint?» [1, 138], as she is doing some house-related work, «I would be grateful if you would leave me alone» [1, 267] when the reporters find out that Samantha is working as a housekeeper. The main character question the availability of the products, asking: «If you have any?» [1, 136] being sure that the gardener has some herbs for her; another case of questioning was when she was not sure whether it was time for her and Nathaniel to go, she uses «perhaps» and «should» to sound polite and soft. Her suggestions started with «would»: «Would it be possible to start tonight?» [1, 54] when she is asking for a job; «... how would you like the drawing room dusted?» [1, 62] and «Would you like a drink first, maybe?» [1, 71], which were some of her responsibilities.

Samantha Sweetings' directive speech acts go through different stages of changes demonstrating in this way changes the main character undergoes from being a lawyer to becoming a housekeeper. Changes of social roles, which are based on different stereotypical gender roles, mirror changes in the protagonist's speech behavior going from orders to requests and suggestions.

Commissive and Expressive Speech Acts.

The number of Commissive and Expressive speech acts used by the protagonist playing two different roles in the novel vary giving two contrasting pictures of the main character.

During Samantha's work at Carter Spink, her emotional range on how she feels about the situation comprises four «Thank you»s and one «I'm sorry». She was emotionally deprived from the real-life experience, so the range of emotions were related to her work, schedule and closing the deals. The number of Expressive speech acts has risen from four to a great number of them. The main character's psychological state is expressed by her

gratitude: «thank you», «thank you so much» [1, 89] with 4 cases in the text, «thanks» repeated 70 times in the novel, for instance, [70], «thanks very much» [1, 101], «thanks for» with 11 cases, «I'm really grateful for everything» [1, 285]. It shows Samantha's feelings about the world, that she notices more than she used to, that she feels better than she used to, and that is why she perceives a positive worldview by expressing her emotional state.

Furthermore, apologizing speech acts also increase in number as Samantha gives up her position as a lawyer, and they include «I'm so sorry», «I'm very sorry», «I'm sorry», «Excuse me», as well as «I didn't realize». Her vocabulary consists of «I'd love to» which represents Samantha's acceptance of invitations and her engagement into social activities besides her job.

The utterance «I'll busk it for a morning» [1, 62] represents Samantha's promise not to take the work as a housekeeper. Then, she changes her mind and Commissive «I must behave like a housekeeper» [1, 62] represents the main character's commitment to the job she eventually has chosen. The adverbs of manner in her commissive speech acts show Samantha's image as well as she suggests humbly to do her work chores: «I'll take the coffee tray out» [1, 69], «I'll do that» [1, 177], «I'll try to remember that» [1, 101]. Sometimes the character refuses to accept help, indirectly pointing that everything is fine: «Er... no, thanks. I'm fine here» [1, 46]. In a moment of despair, Samantha promises to herself that she will cope with everything: «I'll pull it all together. I'll manage it somehow» [1, 88], which shows her determination and persistence.

To conclude, different types of speech acts are used by Samantha Sweetings in both roles as a lawyer and as a housekeeper. However, they do not only differ in number of usage in these two different social roles but the gender aspect is clearly realized through speech acts employed by the protagonist. The writer, Sophie Kinsella, created images of a lawyer and a housekeeper that correspond to usually ascribed social gender stereotypes of these two professions. Thus, changes in Samantha's speech behavior, her choice of different speech acts reflect her social role and her position in the society, which in its turn, demands from her to play to the prescribed rules and perform particular gender roles: a lawyer – a male image and a housekeeper – a female image.

REFERENCES

1. Kinsella, S. (2006). *The Undomestic Goddess*. Bantam Press.
2. Blackstone, A. M. (2003). Gender Roles and Society. In: J. R. Miller, R. M. Lerner, L. B. Schiamberg (Eds.) *An Encyclopedia of Children, Families, Communities, and Environments*. Santa Barbara, CA: ABC-CLIO. 335-338.
3. Eisenclas, S. A. (2013). Gender Roles and Expectations: Any Changes Online? *Sage Open*. 3 (4). 1-13.
4. Kissine, M. (2013). Speech act classifications. In: *Pragmatics of Speech Actions*. Ed. By M. Sbisà and K. Turner. Mouton de Gruyter, 173-202.

<i>Собченко А. О., Чубань В. С.</i>	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	206
<i>Собченко А. О., Цюпа М. М., Дулгерова О. М.</i>	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ОХОРОНИ ПРАВ ЛЮДИНИ	208
<i>Соколов В. М., Горенко Л. М.</i>	
ОДКБ, ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ	210
<i>Сорока М. С., Стовба Т. А.</i>	
СУЧАСНЕ ТА МАЙБУТНЄ УПРАВЛІННЯ ТАЛАНТАМИ У ВІТЧИЗНЯНИХ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЯХ.....	212
<i>Стась А. С., Косяк С. М.</i>	
ВОЛОНТЕРСТВО: ФЕНОМЕН ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ.....	216
<i>Цюпа М. М., Чубань В. С.</i>	
ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ ОКРЕМИХ СУБ'ЄКТІВ,	
<i>Чубіна А. С.</i>	
АБСЕНТЕЇЗМ ЯК ФОРМА НИЗЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ.....	221
<i>Шапран Ю. А., Тарасов С. С.</i>	
АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОЦЕСУ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗЗАХИСТУ УКРАЇНИ	223
 <i>Секція 4. Актуальні проблеми філологічних наук. Соціальні комунікації: теоретичні та практичні аспекти.</i>	
<i>Грищенко Я. О., Міненко О. В.</i>	
УКРАЇНСЬКА МОВА: ЇЇ СТАН І СТАТУС В УКРАЇНІ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ.....	226
<i>Клименко А. Д., Спіркіна О. О.</i>	
НЕБЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БУЛЬБАШКИ.....	229
<i>Кобилка Є. О., Кришталь А. О.</i>	
СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «ВЕРИФІКАЦІЯ» І «ФАКТЧЕКІНГ».....	231
<i>Митник Ю. А., Кришталь А. О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ УСНОЇ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	232
<i>Сердюк В. М., Спіркіна О. О.</i>	
ВПЛИВ ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ.....	235
<i>Собченко А. О., Спіркіна О. О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	237
<i>Собчук Б. В., Міненко О. В.</i>	
ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В СУЧАСНІЙ МОВІ.....	238
<i>Яковець О. С., Іващенко О. А.</i>	
ЗНАЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СУЧАСНОМУ СВІТІ	242
<i>Pidvirna A., Tsapro G.</i>	
GENDER ASPECT OF SPEECH ACTS IN S. KINSELLA'S NOVEL «THE UNDOMESTIC GODDESS»	244

Секція 5. Сьогодення, обпалене війною: реалії, що стануть історією

Брус В. В., Федоренко Я. А.

**БОРИС ДЖОНСОН І УКРАЇНА: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА..... 248**

Брус В. В., Спіркіна О. О.

ПРОПАГАНДА ЯК ЗАСІБ ВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ 250

Брус В. В., Ващенко Д. О., Кришталь Т. М.

ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА ЗБИТКІВ ВІД НАСЛІДКІВ ВІЙНИ 252

Ващенко Д. О., Спіркіна О. О.

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ 255

Волинець Д. О., Кришталь А. О.

**ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕНОЦИДУ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ РОСІЙСЬКОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ..... 258**

Клименко А. Д., Федоренко Я. А.

УКРАЇНА І ЗАГРОЗА ЯДЕРНОЇ ВІЙНИ В ХХІ СТОЛІТТІ 260

Кобилка Є. О., Спіркіна О. О.

ВОЄННИЙ СТАН В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ 262

Митник Ю. А., Спіркіна О. О.

**ВВЕДЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ЗАБОРОНИ
ТА ОБМЕЖЕННЯ..... 265**

Митник Ю. А., Федоренко Я. А.

**НЕОГОЛОШЕНА ВІЙНА НА СХОДІ – ПЕРШИЙ ЕТАП ЗБРОЙНОЇ
АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ 270**

Митник Ю. А., Дулгерова О. М.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ
ВІЙНИ 273**

Скороход Я. А., Чубіна Т. Д.

**ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ ПСИХІКИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ПІД ЧАС
ВІЙНИ 277**

Собченко А. О., Федоренко Я. А.

ВІЙНА ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУСПІЛЬСТВА..... 283

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК..... 285

Наукове видання

**ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС СУСПІЛЬНИХ ПРОБЛЕМ:
МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, МАЙБУТНЄ**

*Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною
участю*

21 квітня 2022 року

*За зміст вміщених у збірнику матеріалів відповідальність несуть
автори.*

*Тези друкуються зі збереженням авторської орфографії,
пунктуації та стилістики*

Адреса редакційної колегії:
Черкаський інститут пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля
НУЦЗ України,
кафедра суспільних наук
E-mail: kafedra_gn_im@ukr.net

Підписано до друку 19.04.2022 р.
Обл.-вид. арк. 17,9. Ум. друк. арк. 18,4.
ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
18034, м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8.